



# "לא בטוח איזו החלפת שלטון חשובה יותר לביטחוננו. החלפת השלטון באיראן, או החלפת השלטון כאן" קובי ריכטר, מראשי המחאה, שבעבר התבטא באומרו: "כפולני לימדו אותי שכל אחד טיפש עד שיוכח אחרת". נדמה שכלפיו, לא צריך הוכחות

## ה"ונהפוכו" הגדול

שאלת הסיים: התקיפה כבר יצאה לדרך, וכעת כולם מחפשים תשובה לשאלה הבאה



מתקפה משולבת ומוחצת. מטוס F-35 של חיל הנחתים האמריקני על סיפון נושאת המטוסים לינקולן

בששת השבועות האחרונים עסקו רבים בשאלה אחת: מתי תהיה התקיפה. שלוש המילים הללו הפכו לשאלת מפתח כמעט בכל שיחה. זה מה שהעסיק רבים וזה מה שעמד על הפרק. כעת, משהשאלה הזו זכתה סוף סוף למענה, צפה ועולה שאלה חדשה: מתי (ואיך) זה יסתיים. הנשיא טראמפ אמר השבוע שזה יכול לקחת ארבעה-חמישה שבועות "ואולי פחות". קשה כמובן להבין מדבריו למה בדיוק הוא מתכוון. הנשיא מתמודד עם לחץ פנים-אמריקאי לסיים את המלחמה כמה שיותר מהר. במערכת הביטחון בישראל מדברים על "כשבוועיים להשגת כל המטרות", כאשר המטרה המרכזית היא הפלת המשטר.

יש כמובן את התקשורת, שבדיוק כמו במלחמה בעזה אוהבת להטריד עם השאלה הקבועה: "מהי האסטרטגיה ומהי נקודת היציאה", רק כדי להקשות על הממשלה והער-מד בראשה. ההיסטוריה כותבת את עצמה מחדש ומתאימה ממש לימים אלו כמעט בכל מובן.

2500 שנים אחרי תליית המן צורר היהודים, לא היה מי שלא קרא השנה את המגילה ועשה השוואות לימינו אנו. זה החל בבוקר "שבת זכור" עם חיסולו של חמינאי, צורר היהודים של ימינו, נמשך עם ה"ונהפוכו" לכל רוחב הגזרה. עם ישראל שעמד בצרה גדולה מאז הטבח, בורד מול שבע חזיתות, נמצא עתה בחזית אחת הכוללת מדינות רבות שכולן סופגות התקפות מאיראן והפכו לאויביה. מאז תחילת המלחמה תקפה איראן, מלבד ישראל, את איחוד האמירויות, בחריין, כווית, קטאר, ירדן, סעודיה, עומאן, עיראק, קפריסין, טורקיה ואזרבייג'אן. מדינות אירופה שולחות נשק וחימוש נגד האיראנים ומכל רחבי העולם עולים גינויים נגד משטר האייתוללות עם קריאה להפלתו. "ונהפוכו" על מלא. אז נכון שיש גם חלקים בשמאל המטרולל בישראל שמ-תקשים לפרגן לנתניהו (הרחבה בהמשך), ומנסים להסביר שטראמפ ונתניהו היו צריכים את המלחמה הזו רק "לצרכים פנימיים עקב מצבם המידרדר בסקרים". אבל גם זה לא חדש. תמיד לאורך ההיסטוריה היו "ערב רב" ו"רצוי (רק) לרוב אחיו". ההיסטוריה וההווה שלובים זה בזה לאורך כל הדרך.

ואם מדברים על ההיסטוריה, הנה נקודה חשובה נוספת: בעוד שנים ארוכות, לאחר שהאבק ישקע בעזה, בדרום לבנון ובטהרן, כאשר יבחנו ויכתבו את ההיסטוריה, יגלו שהשבעה באוקטובר היה יום קשה ביותר לישראל מאז השואה. אולם באופן פרדוקסלי יתברר כי יחיא סינוואר, האיש שתכנן לקומם את כל האזור נגד עם ישראל עם תכנית החיסול הגדולה שלו, הוא זה שגרם בסופו של דבר לפירוק ציר הרשע וההתנגדות. הטבח הוביל לחיסולו של סינוואר, ולאחר מכן לחיסול נסראללה וחמינאי. ההיסטוריה לא תחמיק את הסיפור הגדול הזה.

אפשר לחלק הרבה קרדיטים להוגי המבצע ומבצעי

(לקמן), אך גם כאן במדור שאינו השקפתי אלא תקשורתי, פוליטי וביטחוני, אי אפשר שלא לחוש כי רבות מחשבות... אך עצת ד' היא תקום.

## הברית האווירית

מי נתן את האור הירוק, מי דחף מאחורי הקלעים ומי חיכה לרגע הזה עשרות שנים?

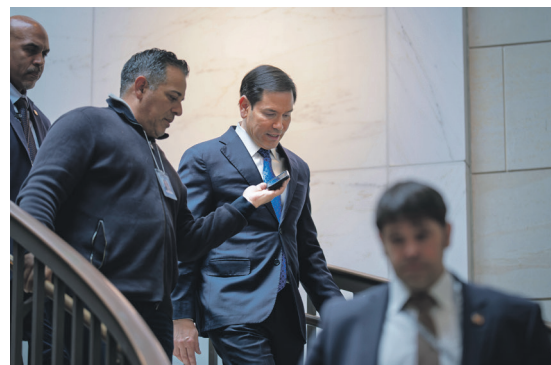
מעבר לשאלות המגמתיות שנועדו רק לטרלל, קיימות גם שאלות אמיתיות: האם ארה"ב תיתן לישראל עוד שבועיים כדי להמשיך בהפצצות האינטנסיביות עד להפלת המשטר? האם הפעם הולכים עד הסוף? האם הלחץ הפנימי בארה"ב על טראמפ לסיים את המבצע אכן יגרום לו לומר "סטופ"? טראמפ, כאמור, שואף לתוצאות ברורות - הפלת המשטר - ולכן בינתיים לא הגביל את זמן המלחמה.

הנשיא האמריקאי שקיבל את ההחלטה הנועזת לצאת למלחמה הוא ראשון מקבלי הקרדיטים כמי שמוביל את המהלך ההיסטורי. השני (ואולי הראשון) הוא נתניהו, שמאז נכנס לפוליטיקה ועוד קודם, כשהיה שגריר ישראל באו"ם, לא הפסיק לדבר על הסכנה האיראנית. יריביו לעגו לו שנים על מנהגו לחזור שוב ושוב בכל שיח על "האיום האיראני", אך נתניהו לא נרתע ואף התעמת על כך פומבית בקונגרס האמריקאי מול הנשיא אובמה. בעבר, בשנת 2012, הגה יחד עם שר הביטחון אהוד ברק, את התקיפה באיראן והכול כבר היה מוכן לפעולה, אך ראשי מערכת הביטחון דאז, גבי אשכנזי, אבי דיכטר ומאיר דגן, מנעו זאת ממנו. הכול כתוב בספרי ההיסטוריה.

קרדיט גדול מגיע גם למזכיר המדינה מרקו רוביו, שיש לקוות שייבחר לנשיא הבא (על פני ג'יי. די. ואנס). רוביו השפיע גם הוא על טראמפ לקבל את ההחלטה הנכונה. הקרדיט האחרון מגיע לסנטור לינדזי גראהם, ידיד קרוב של הנשיא ושל נתניהו, שסגר את כל הקצוות ביניהם. ועתה יש לקוות שגם העם האיראני יזכה לקרדיט, אם ייצא להתקומם ויפיל מבפנים את המשטר.

בהקשר זה אי אפשר שלא להזכיר גם את מזכיר ההגנה האמריקאי פיט הגסט, שאמר השבוע שיש רק דבר אחד חזק יותר מהצבא של ארה"ב: "שילוב הכוחות עם הצבא הישראלי". אין ספק שאנחנו היינו מנסחים את הדברים מעט אחרת ומזכירים את מי שבאמת צריך להודות לו, שהרי לב שרים ומלכים ביד ד'. אך דבריו של הגסט משקפים היטב את מה שחושבים אמריקאים רבים.

כך או כך, השילוב בין חילות האוויר של ארה"ב ויש"ר אל בכל הקשור לתקיפה נשמר בסוד, ורק בודדים בצמרת הביטחונית בישראל ידעו עליו. גם מי שהכיר את תכנית התקיפה באיראן נחשף לשם הקוד "מגן יהודה", ולא העלה על דעתו שהתקיפה תבוצע יחד עם ארה"ב. הסוד הגדול נחשף לאנשי חיה"א רק בימים האחרונים לפני התקיפה, כדי



ידיד ישראל שתמן לאורך כל הדרך במתקפה. מזכיר המדינה מרקו רוביו (באמצע)

שהתאום האווירי יהיה מושלם ולא יוביל חלילה לאסונות. חיילי שני הצבאות ישבו סביב מפות, חילקו משימות וסיכמו את חלוקת הגזרות.

החיסול של חמינאי ומכת הפתיחה באיראן בוצעו על ידי מטוסים ישראליים. רק לאחר כ-40 דקות החלה ההפצצה האמריקאית על טהרן. לאחר מכן פעלו שני הצבאות כל אחד בגזרתו: ישראל במרכז ובמערב איראן, והאמריקאים בצפון ובמזרח. רק בטהרן, שם ישנן מטרות שלטון רבות, פעלו שני הצבאות יחד, בתפילה שהסבב הנוכחי יהיה האחרון ויביא לשקט היסטורי.

## החנינה והתובנה

כך הפכה סערת החנינה לתרגיל הטעיה מתוחכם שהסתיר את ההכנות למתקפה באיראן



הפגישה השביעית הייתה החשובה והמכריעה יותר מכל האחרות. טראמפ ונתניהו

בכל תקופת ההמתנה לתקיפה התרחשו אירועים שונים הקשורים לטראמפ ולנתניהו, שחלקם התפרשו כניסיונות הטעיה שנועדו להסוות את ההכנות למתקפה, וחלקם כאירועים אמיתיים. תחילה תזכורת: במבצע "עם כלביא", עוד לפני שנכנסו האמריקאים לתמונה עם "פטיש חצות" והמתקפה על המתקן בפורדו, "הודלף" לעיתונאי השמאל על מחלוקת כביכול בין טראמפ לנתניהו. אותם עיתונאים קנו את הבלוף ושידרו אותו כ"מידע בלעדי". בסופו של דבר התברר כי נעשה בהם שימוש, תוך ניצול להיטותם לדווח על קרע בין שני המנהיגים, רק כדי לגנח את נתניהו.

באותו אופן ניתן לראות גם את סיפור החנינה לנתניהו, שצף מיד לאחר פגישתם האחרונה - השביעית במספר של טראמפ ונתניהו. הפגישה עצמה הייתה שונה מהרגיל: ללא הצהרות, ללא מסיבת עיתונאים ובקושי עם תמונה אחת. התקשורת דיווחה כי הפגישה עסקה בנושא איראן, כאשר היה ברור לכל כי כל האופציות על השולחן, כולל תקיפה. יש להניח שגם האיראנים עקבו בדריכות אחר כל מילה שיצאה מאותה פגישה.

ואז, בעוד נתניהו עדיין שוהה בארה"ב, פורסמה תגובה חריפה של טראמפ נגד נשיא המדינה הרצוג, על כך שאינו מקדם את החנינה לנתניהו. טראמפ הזכיר כי כבר ביקש זאת בפומבי בעת נאומו בכנסת, ולכן שב והצהיר על תמיכתו בחנינה.

הסערה בישראל הייתה מיידית. בסביבת הרצוג רמזו כי נתניהו הוא ש"חיים" את טראמפ בנושא. חלק מהפרשנים תקפו את טראמפ על התערבות בעניינים פנימיים בישראל, ואחרים טענו (ברק סרי) כי נתניהו הגיע לפגישה ללא משי-לחת ביטחונית, רק כדי לשוחח בארבע עיניים על החנינה. "כל הנסיעה הייתה רק בשביל החנינה", טענו הרל"ביסטים. בפועל נתניהו סיפק לטראמפ באותה פגישה את "ידיעת הזהב" על איראן והגרעין, דבר שהוביל להחלטת טראמפ לצאת למתקפה. אבל כדי להסתיר את הדברים, מתוך ידיעה

## "היא לא מסוגלת להעביר יום אחד בלי להיות בכותרות" שר המשפטים יריב לוין על פניית היועמ"שית לבג"צ בעיצומה של המלחמה לפטר את השר בן גביר

השנה הפוליטי יחזור למסלולו המקורי. מנגד אומרים באופוזיציה, כי אין כל סיכוי שהתקציב יעבור עד סוף החודש, ואין זה משנה כיצד המערכה באיראן תסתיים. להערכתם, נתניהו יאשים את האופוזיציה בהכשלת העברת התקציב ואז יכריז על פיזור הכנסת ובחירות בזק בסוף יוני. אפשרות נוספת: אישור התקציב בלבד, ללא חוק ההסדרים, כלומר חקיקה ללא רפורמות, שתאפשר לממשלה לתפקד באמצעות תקציב בסיסי. אולם נראה שהדבר לא יקרה, כי לא תהיה הסכמה לכך.

ההחלטה כאמור בידי נתניהו. כדרכו, הוא יערוך סקרים ואם התוצאות יעניקו לליכוד רוב גדול הוא ינסה לממש רווחים מיידים.

### רווחי מלחמה

**המנה הראשונה: סדר היום הביטחוני מציב את נתניהו במרכז דוחק את בנט ואיזנקוט**



"החלופות הביטחוניות" נראות תלושות ורחוקות מסדר היום. בנט ואיזנקוט

בשעה ששורות אלו נכתבות, טרם פורסמו הסקרים הש" בוע. בכל זאת מלחמה. אך במערכת הפוליטית אין כמעט ספק באשר למגמה: המערכה באיראן צפויה להיטיב עם נתניהו והליכוד, אפשרות שמדידה שינה מעיני האופוזיציה, השמאל והתקשורת.

האסטרטג הפוליטי נבו כהן, לשעבר יועץ לשר איתמר בן גביר ולנפתלי בנט, העריך השבוע כי כבר בשלב הראשון עשויה המערכה להוסיף לגוש נתניהו שניים-שלושה מנד"טים. מדובר במה שהוא מכנה "המנה הראשונה", בעיקר על חשבון מצביעים מתלבטים במפלגות הימין מרכז, ובראשם תומכי בנט וליברמן. אם אכן תירשם קריסה של המשטר האיראני או הישג דרמטי אחר, ההערכה היא שהתוספת הזו עשויה להתרחב אף יותר ולהציב את גוש נתניהו מעל רף 61 המנדטים, גם לפי הסקרים המחמירים ביותר.

הכול, כמובן, תלוי בתוצאות המערכה. אם המלחמה תסתיים במהירות יחסית ותלווה בתמונות ניצחון ברורות של חיסול הנהגת המשטר, פגיעה בתשתיות האסטרטגיות או החלשתו הדרמטית, נתניהו עשוי לנסות לתרגם את ההישג גם לזירה הפוליטית. בתרחיש כזה מדברים כבר על קמפיין בחירות שישען על הנרטיב של "הסרת האיום האיראני", בתוספת הביקור המתוקשר המתוכנן של הנשיא טראמפ בישראל, שיחזק את המסר.

מן העבר השני של המפה הפוליטית התמונה מורכבת יותר. סדר היום הציבורי, המלא בדיווחים על תקיפות, הישגים מודיעיניים ומבצעים צבאיים, מציב את ראש הממשלה במרכז הבמה. במצב כזה מתקשות מפלגות האופוזיציה לייצר סדר יום חלופי. גם דמויות שמבקשות להציג עצמן כחלופה ביטחונית, כמו בנט או איזנקוט, נאלצות לעמוד בצד כאשר הזרקור הציבורי מופנה כמעט כולו אל נתניהו ואל המערכה עצמה.

עם זאת, גם בקרב תומכי נתניהו יודעים כי התמונה עלולה להשתנות אם המערכה תסתבך או תימשך זמן רב מדי. ניצחון מהיר וברור עשוי להפוך למנוף פוליטי; מלחמה

לצד התקציב מרחפת גם שאלת חוק הגיוס, שנתניהו והקואליציה התחייבו להעביר, ועד כה טרם קיימו את התחייבותם. הפרשנים הפוליטיים השונים, נוטים משום מה להקל בנושא, ומעריכים כי הנושא לא יפיל את הממשלה אלא בעיקר ישפיע על העיתוי הפוליטי של הבחירות. בקרוב מאד ייווכחו לראות האם הערכתם נכונה.

מלבד זאת קיימת גם הערכה (זהירה) שנשיא המדינה יצחק הרצוג, עשוי בעקבות המתקפה באיראן להעניק חנינה לנתניהו, דבר המעורר ויכוח פוליטי.

שורה תחתונה: שאלת הבחירות בישראל הפכה במידה רבה לשעון מקביל לשעון המלחמה באיראן. ההכרעה בטה"ר אכן עשויה לקבוע לא רק את המציאות האסטרטגית במזרח התיכון אלא גם את מועד ההליכה לקלפיות במדינת ישראל. כל התפתחות בזירה הביטחונית עשויה להשפיע מיד גם על הזירה הפוליטית.

### תמונת ניצחון

**מאחורי הקלעים מדברים על הקדמת הבחירות לקיץ, מוקדם מהמועד המקורי באוקטובר**

מאחורי הקלעים של המערכת הפוליטית כבר מדברים בגלוי על אפשרות של הקדמת הבחירות לראשית יולי (לקראת סוף תמוז), גם אם הדבר אינו מוכרז רשמית. שרים בכירים בקואליציה אינם מסתירים כי התרחיש הזה נידון ברצינות. לפי ההערכות, התאריך המסתמן הוא סביב השבועה ביולי (כ"ב תמוז).

הכנסת עצמה פועלת בימים אלו במתכונת חירום והיא כמעט משותקת. מרבית הוועדות אינן מתכנסות והעיסוק המרכזי מתמקד בשתי ועדות בלבד: ועדת החוץ והביטחון וועדת הכספים המקדמת את תקציב המדינה. במצב כזה, פגרת האביב המתקרבת עלולה להפוך למעשה לתקופת מעבר שתוביל ישירות לבחירות.

בקרב שרי הקבינט שוררת תחושת אופוריה מסוימת בעקבות ההתפתחויות בזירה האיראנית. שיתוף הפעולה עם ארצות הברית וההישגים במערכה משכנעים חלק מהשרים, כי ישראל נמצאת בפני נקודת מפנה אסטרטגית. אם המער" כה תסתיים בהחלשת המשטר בטהראן או אפילו בהחלפתו, רבים מהם מעריכים כי הדבר יתורגם במהירות גם להישג פוליטי דרמטי בישראל.

שר בכיר צוטט השבוע באמרו כי הדבר יכול להביא להישג של 40 מנדטים לפחות לליכוד, דבר שלא רואים אפילו בסקרים הכי מחמיאים של שלמה פילבר, ב"חדשות 14". במילים אחרות: אם זו תהיה תמונת הניצחון, זו תהיה גם תמונת הבחירות.

בתסריט כזה נתניהו עשוי להחליט שלא להמתין למועד הבחירות הרשמי באוקטובר. מעבר לשיקול הפוליטי, יש גם שיקול תודעתי: אוקטובר הוא חודש טעון מאוד בשל הזיכרון הלאומי של טבח 7 באוקטובר. קמפיין בחירות בתקופה זו עלול להתרחש בצל הטקסים והדיונים על המחדל, מצב שאינו נוח לראש הממשלה.

לעומת זאת, בחירות ביולי עשויות להתנהל באווירה אחרת לגמרי, על רקע תחושת ניצחון במערכה אזורית והישג ביטחוני היסטורי. כאמור התאריך הספציפי שעליו מדברים הוא יום שלישי 7 ביולי - כ"ב תמוז. על פי גורמים בקואליציה, מדובר בתאריך המתאים ביותר מבחינת לוח השנה: לפני החגים, לפני תחילת שנת הלימודים ולפני גל החופשות של אוגוסט.

ההחלטה הסופית תתקבל רק כאשר יתברר כיצד מסתיימת המערכה מול איראן ומה תהיה תחושת הציבור ביום שאחרי. כאמור, אם המלחמה תסתיים בהישג גדול, הבחירות עשויות להגיע מוקדם מהצפוי. ואם לא, לוח

שעיני איראן על הפגישה, יצא טראמפ עם "הצהרת החנינה" לנתניהו, וגרם כאמור לגל השמועות כאילו כל הפגישה הייתה רק לצורך כך. באופן זה הוטעו שוב אנשי התקשורת משמאל, שלא הפנימו את טעותם הקודמת.

השנאה מקלקלת את השורה, אך במקרה הנוכחי היא סייעה בעקיפין לתרגיל ההטעיה של טראמפ ולמתקפה. בהמשך נחשפו גם פרטים על עומק התיאום בין וושינגטון לירושלים. לפי פרסומים בארצות הברית, ימים ספורים לפני פתיחת מבצע "שאגת הארי" התקיימה שיחת טלפון אישית וחשאית בין טראמפ לנתניהו שבה סוכם התיאום המבצעי והגיבוי האמריקאי למהלך. בשיחה גובשו יעדי המערכה ובראשם פגיעה במנגנוני השליטה של המשטר האיראני והענקת חופש פעולה רחב לישראל.

במקביל נוהל מערך הטעיה רחב היקף. במשך חודשים התכנס פורום מצומצם של ראשי מערכת הביטחון והנהגת הקואליציה לדיונים חשאיים, כאשר חלק מהנושאים הוסרו, ותדרכי סרק נמסרו לכתבים. השרים התבקשו לשמור כלפי חוץ על סדר יום רגיל והמידע נשמר במעגל מצומצם עד לרגע היציאה למבצע.

כך נוצר מסך עשן מתוחכם: הצהרות פוליטיות, הדלפות מבוימות, תרגילי הסחה ואף סערת החנינה, ששימשו ככיסוי למהלך האסטרטגי שהבשיל מאחורי הקלעים.

### המלחמה והקלפי

**בין טהראן לירושלים: המלחמה באיראן עשויה לקבוע גם את מועד הבחירות בישראל**

אחת השאלות הנוספות (מלבד זו שהוזכרה לעיל), שתחליף מעתה את "מתי תהיה התקיפה", נוגעת לשאלת עיתוי הבחירות: האם הן יוקדמו ומתי ייערכו? באופן רשמי אמורות הבחירות להתקיים בחודש מרץ-חשוון תשפ"ז, אך כבר לפני פרוץ המערכה באיראן נפוצו הערכות כי ראש הממשלה נתניהו שוקל להקדימן. התרחישים שדובר עליהם נעו בין סוף חודש יוני (אמצע תמוז) לבין תחילת ספטמבר, סביב אמצע אלול.

אלא שהמלחמה באיראן שינתה את המשוואה. כעת ברור כי מועד הבחירות אינו תלוי רק בלוח השנה הפוליטי אלא גם בהתפתחויות בזירה הביטחונית. אם נתניהו יסיק שהמערכה מסתיימת בהצלחה ושמצבו הפוליטי השתפר בעקבותיה, האפשרות של הקדמת הבחירות לקיץ מתחזקת משמעותית. במקרה כזה הוא עשוי לבקש לממש במהירות את ההישג המדיני-ביטחוני ולתרגם אותו להישג אלקטורלי. ההיגיון הפוליטי פשוט למדי: הצלחה במערכה מול איראן עשויה לשנות את סדר היום הציבורי. במקום דיון על אירועי 7 באוקטובר, ועדת חקירה ממלכתית, חוק הגיוס, יוקר המחיה ואפילו המשפט המתנהל נגד נתניהו, תעמוד במרכז מערכת הבחירות הטענה, כי נתניהו היה המנהיג שהסיר מעל ישראל איום קיומי בן עשרות שנים. במילים אחרות: לא שמחת תורה תשפ"ד, אלא פורים תשפ"ו.

קמפיין כזה עשוי להתבסס גם על שיתוף הפעולה ההדוק עם ארצות הברית ועל תמיכתו של הנשיא טראמפ, המתכוון להגיע ארצה בתחילת חודש אייר לאירועי "יום העצמאות" כדי לקבל את "פרס ישראל" ואולי גם להדליק משואה.

מנגד, אם המערכה תימשך זמן רב, תסתבך או תייצר מחירים כבדים ח"ו, נתניהו יימנע ככל הנראה מהקדמת הבחירות ויעדיף למשוך את הקדנציה עד למועד הרשמי.

בד בבד יש גם גורם טכני חשוב לא פחות: תקציב המדינה. החוק מחייב את הכנסת לאשר את התקציב עד סוף מרץ. אם התקציב לא יעבור עד המועד הזה, הכנסת תתפור אוטומטית והבחירות יתקיימו בתוך כשלושה חודשים, כלומר סביב סוף סיוון-תחילת תמוז.

## "46 שנים אין אף טיסה מישראל לאיראן. בשבוע האחרון כל הטיסות מישראל - רק לאיראן" משפט אירוני שרץ השבוע בתקשורת ומשקף היטב את המצב

**"אנחנו מתקדמים היטב במלחמה, בסולם בין 10-1, אנחנו 15 הנשיא טראמפ מדרג את עצימות המבצע ומזכיר את המשפט הישראלי: "פתחנו הכי חזק שאפשר ומשם האצנו קדימה"**

המערכה, הם ממהרים להסביר מדוע הכול יסתיים בכישלון. אלא שמנגד נשמעו השבוע גם קולות אחרים. הכולט שבהם היה דווקא חיים רמון, יריב ותיק של נתניהו, שקרא בפומבי להעניק לו קרדיט על המערכה. רמון אינו נמנה עם מחנה תומכיו של ראש הממשלה ואף האשים אותו בעבר באחריות לאירועי השבוע באוקטובר, אך דווקא משום כך דבריו בלטו. לשיטתו, יושרה ציבורית מחייבת להבחין בין ביקורת פוליטית לבין הכרה בהישגים ביטחוניים. גם אביגדור ליברמן, שאינו נחשב לאוהד גדול של נתניהו בלשון המעטה, אמר דברים דומים בנוסח מאופק יותר. לדבריו, ראש ממשלה מחויב בראש ובראשונה להבטיח את ביטחון אזרחיו, ובעניין הזה "נתניהו עושה כעת את מה שמוטל עליו לעשות" ליברמן אף הזכיר כי עצם ההחלטה לתקוף באיראן כבר בעבר שברה מחסום פסיכולוגי חשוב. הפער בין שני המחנות הללו מלמד לא מעט על השיח הפוליטי בישראל. בעוד חלק מפעילי המחאה ממשיכים להתבצר בעמדותיהם ולהמעיט בערך המערכה, יש גם יריבים פוליטיים שאינם חוששים לומר בפה מלא כי כאשר מתרחש הישג לאומי מגיע קרדיט, גם אם הוא ניתן למנהיג שאינם מתכוונים להצביע עבורו ביום הבחירות.

### בקצרה

**מהמגירה ה"ריקה" של בנט ועד הבור בקריה: נתניהו מתנגד ליועמ"שית ומלטש סיסמאות**

**מגיירה ריקה?** דווקא בימים אלו קשה שלא להיזכר ב"תגלית" המרעישת של נפתלי בנט, שסיפר בזמנו כיצד נדהם לגלות שמגירת התוכניות לאיראן בלשכת ראש הממשלה ריקה לחלוטין. ה"חשיפה" הזו הדהדה בכל כלי התקשורת כדי לגנוח את "מר איראן". ובכן, לאור אירועי השבוע, מתברר שבנט כנראה פשוט לא פתח את המגירה הנכונה, או שנתניהו העדיף להסתיר מ"ראש ממשלת המנדטים" את התוכנית האמיתית, זו שהותירה השבוע את המזרח התיכון פעור פה.

**ייעצת מנותקת:** נדמה שהיועמ"שית בהרב-מיארה אינה מחמיצה שום הזדמנות לקומם נגדה את הציבור ואת המערכת הפוליטית. פנייתה לבג"ץ להוצאת צו לפיטורי השר בן גביר בעיצומה של מלחמה רב זירתית עוררה סערה רבת. הכעס חצה מחנות, כאשר גם גורמים באופוזיציה (כולל איזנקוט) התנערו מהצעד שתויג כניסיון להמשך המאבק בממשלה בזמן מלחמה. נתניהו כבר הבהיר: "לא אפטר את בן גביר", וההערכה היא שגם בג"ץ יחפש הפעם סולם לרדת מהעץ ולא יענה לבקשתה.

**הסיסמאות מוכנות:** אם מקשיבים לטון של נתן אשל, מקורבו של נתניהו, אפשר כבר לשרטט את קמפיין הבחירות הבא של הליכוד. אשל לא עוצר באדום ומפרט: "הרמטכ"לים אשכנזי, איזנקוט, כוכבי והלוי התנגדו או טרדו; ליברמן, בנט, גנץ וגלנט בעיקר ברבור; אובמה וביידן ברחו מהמציאות ורק נתניהו נותר נחוש לבנות את החזית ולבצע את המלאכה". המסרים כבר מלוטשים, עכשיו רק נותר לסגור תאריך לקלפי.

**סוד מוחלט בהחלט:** הסוד הכמוס על מועד התקיפה נשמר בקנאות כזו, שאפילו בני משפחותיהם של חברי הקבינט נותרו באפלה. הדבר הוביל ל"דרמה" קטנה במשפחת בן גביר: שובאל, בנו של השר, ניצל חופשה מהצבא ורכש כרטיסי טיסה לחו"ל, רק כדי לגלות בדיעבד שאביו לא יכול היה לרמוז לו לוותר על התענוג. את השבת המכריעה העבירו השרים ומשפחותיהם בבור בקריה, בין תפילות לסעודות. אחד השרים סיכם: "הייתה התרוממות רוח אדירה. כשקראנו את פרשת 'זכור', התרגשנו ממש מההיסטוריה שלנו עינינו".

(שהודיעו על סרבנות לשרת במילואים) ההרל"בם "הכבדים" יותר נוקטים בשיטת "וכל זה אינו שווה לי", וטוענים כי גם אם האיום הקיומי האיראני הוסר, הרי שיש איום נוסף שמלחמת איראן השנייה לא תסיר אלא תגביר: "האיום על הדמוקרטיה הישראלית או ההפיכה המשטרית". הם לא מסתירים את חששם: "ההישגים במלחמה והסקרים שבדודאי יאירו פנים לנתניהו, רק יעצימו את בטחונו העצמי ואת תאבוננו להשלים את המלאכה ולחסל גם את הדמוקרטיה הישראלית". חיסול הדמוקרטיה וחיסול... "מבחינת נתניהו זה אינו מבצע 'שאגת הארי', אלא 'שאגת המנדט'", כתב רל"ביסט נוסף. כדי לשכנע את עצמם, הם פיתחו גם הסברים "מעמיקים" במטרה להבהיר, מדוע נתניהו בעצם גורם נזק מדיני מול ארה"ב. לדבריהם, הציבור האמריקאי נגד המלחמה, ולכן כאשר טראמפ כבר לא יהיה נשיא, היחסים עם ארה"ב יידרדרו. עיתונאי השמאל אינם מסתפקים בכך ומנסים לסכסך בין נתניהו לציבור בארה"ב, עם "חשיפות בלעדיות", כאילו נתניהו הוא שמוכיל את טראמפ למלחמה. הדבר גרם לנשיא לצאת בהודעה פומבית ולומר כי נתניהו לא גרר אותו למלחמה, אלא ההפך בדיוק.

במקביל יש במחנה הרל"ב גם קולות "הרגעה", הטורענים כי בסבב הקודם מול איראן במבצע "עם כלביא", לא קרה דבר דרמטי בסקרים. נתניהו התחזק אז רק בתוך הגוש שלו על חשבון שותפיו בממשלה ולא במעבר קולות מגוש לגוש. לדבריהם, נכון אמנם שהפעם ההצלחה גבוהה יותר בשל חיסול חמינאי וגיוס ארה"ב למערכה, אך עדיין נתניהו אחראי לטבח, ולכן לא תהיה תזוזה מגוש לגוש.

### קרדיט בקמצנות

**בעוד פעילי מחאה ממשיכים לתקוף, יש גם יריבים פוליטיים שמוכנים לפרגן בחצי פה**



קול שונה ותומך. חיים רמון

המערכה חשפה שוב תופעה מעניינת בפוליטיקה הישראלית: יש מי שאינם מסוגלים לפרגן לנתניהו אפילו כאשר מדובר במלחמה בעלת חשיבות אסטרטגית מהמעלה הראשונה. דווקא משום כך בלטו השבוע כמה קולות חריגים במחנה היריב, שהעזו לומר בקול רם את מה שבדרך כלל נאמר רק בחדרים סגורים. בצד אחד של המפה נמצאים פעילי המחאה הקולניים, דוגמת שקמה ברסלר שטענה השבוע כי הממשלה "ממשיכה להעדיף קנאות על פני חינוך והשכלה". פעיל המחאה משה רדמן פרסם סרטון שבו הזהיר כי ישראל "נכנסת לעוד מלחמה מטורפת". לדבריו, ההחלטות מתקבלות כביכול ללא דיון ציבורי מספק וכי גם המערכה הנוכחית עלולה להסתיים בסופו של דבר בהסכם בלבד.

פעיל מחאה נוסף, גונן בן-יצחק, בחר לתקוף מכיוון אחר והזכיר התבטאויות עבר של נתניהו, תוך שהוא מכנה אותו "רב נוכל". אותם דוברים אינם מתרשמים מהתיאום ההדוק עם ארצות הברית ומהפגיעה הקשה בצמרת המשטר האיראני, ומעדיפים להציג את המהלך כולו כהימור פוליטי של נתניהו.

קשה לומר שמדובר בתופעה מפתיעה. מאז פרוץ המחאה התרגל הציבור לשמוע תחזיות קודרות והערכות דרמטיות מצד אותם פעילים, תחזיות שבפועל התהפכו לא אחת מול המציאות. גם הפעם, במקום להמתין לתוצאות

ממושכת ומדממת עלולה לעשות את ההפך. בד בבד גם מעבר לאוקיינוס מתנהל תהליך פוליטי מקביל, כמעט כתמונת ראי. הנשיא טראמפ מתמודד בתקופה האחרונה עם ירידה מסוימת בפופולריות, בעיקר על רקע סוגיות כלכליות והגירה, וגם בשל ביקורת בתוך המחנה שלו על המעורבות האמריקאית במלחמה. אולם ככל שהתמונות המגיעות מאיראן מצייגות עוצמה אמריקאית ברורה והישגים צבאיים מהירים, ההערכה בוושנינגטון היא שטראמפ עצמו יבקש למנף את המערכה לטובת מעמדו הפוליטי. ובכל זאת בין טראמפ לנתניהו קיים הבדל מהותי אחד: ממד הזמן. נתניהו יכול להרשות לעצמו מערכה ממושכת יותר ואף לשקול בחירות מאוחרות יחסית, בעוד שטראמפ נדרש להציג הישג ברור ומהיר לנוכח "בחירות האמצע" המתקרבות בארצות הברית. עבורו, הסתבכות במלחמה ארוכה עלולה להיות נטל פוליטי כבד. שורה תחתונה: אם תירשם תמונת ניצחון ברורה, נתניהו לא ימהר להשאיר אותה רק בדפי ההיסטוריה. הוא יבקש לתרגם אותה גם לדפי פתקי ההצבעה.

### קמפיין החיסולים

**שאגת המנדט: במחנה הרל"ב חוששים שהחיסולים יהפכו לסיסמת הבחירות של נתניהו**



אסון מחריד בבית שמש. נתניהו ורה"ע הרב גרינברג עם התפילין שנתורו ביזה

במקביל לניהול המלחמה, פועל נתניהו ב"מוד בחירות" על אוטומט. הוא מקיים סיורים במוקדי נפילות, מצטלם על גג הקריה בתל אביב ואוסף תמונות וסרטונים שישמשו את תעמולת הבחירות שלו בבא העת. כל זה לא נעלם מעיני מחנה יריביו, והם חוששים ממה שעתידי לקרות. "מערכת הבחירות שלו תהיה מלאה בשורש חס"ל: 'חיסלנו, חיסלנו וחיסלנו' והרשימה ארוכה", כתב השבוע יוסי ורט, ב"הארץ" עם חשש בלתי מוסתר. הרשימה אכן ארוכה: מהאחים סינאר ומוחמד דף, דרך איסמעיל הנייה, חסן נסראללה ועלי חמינאי, ובתווך עוד רבים מצוררי היהודים בדרגים גבוהים יותר ופחות.

"הוא יבטיח שלום לדורות ויאמר שוב ש'האיום הקיומי הוסר', בעוד שאת האחריות על הטבח הוא יזרוק על אחרי: צה"ל, השב"כ, אמ"ן, היועמ"שית", הבג"צ, בנט, גנץ, איזנקוט, ההתנתקות, התקשורת והמפגינים בקפלל. אולם על מה שקרה מהשמונה באוקטובר לאחר הטבח, הוא ייקח אחריות מליאה ולא יותיר אפילו פרור לאחרים.

ברל"ב מתקשים כאמור לפרגן לנתניהו על המערכה המוצלחת עד כה באיראן, ובעיקר חוששים כאמור מההשלכות הפוליטיות לבחירות. לפיכך הם מנסים להמעיט ממה שקורה בכל מחיר. חלק מוכיחים את הבטחת נתניהו: "הסרנו את האיום הקיומי" לאחר מבצע "עם כלביא", וטוענים כי הנה מתברר שהאיום לא הוסר והיה צריך לצאת למערכה נוספת. אחרים (בן כספית) מנסים את הטייסיים לעצמם, ואומרים כי נתניהו ואנשיו יצאו בעבר נגד ה"טייסיים הקפלניסטים"